

SOČA

(Izdaja za deželo).

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdajih, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorice opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1-50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1-20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Uredništvo in odpravnništvo so nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zdej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

Neplačanih pismen ne sprejema ne uredništvo ne upravnništvo.

Oglasi in poslanice

se računajo po petit-vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglašje je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsakeletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. petit-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

—>>> Bog in narod! <<<<

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič) tiska in zal.

Državni zbor.

Interpelacija, stavljena od „Slovenske krščanske narodne zveze“ radi tržaskih propovedij, se glasi:

„Mil. škof tržaski je hotel, kakor sam pravi doslovno v svojem pastirskem pismu od dne 8. aprila t. l. z ozirom na to, da se vsakonedeljnih cerkvenih govorov moški le malo udeležujejo, v Trstu moškim, zlasti onim delavskega stanu, ponuditi lepo priliko, slišati božjo besedo. Zato je določil vrsto večernih govorov v obliki konferencij v treh jezikih, v katerih se govori v tržaskih cerkvah vse nedelje in praznike, to je v slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku. Propovedi v slov. jeziku so bile določene za cerkev sv. Jakoba.

To strogo cerkveno stvar sta izrabila laško časopisje in tržaski mestni zbor v to, da sta najstrastneje in nad vse sovražno napadala škofa in Slovane. Z vseni mogočnimi sredstvi sta delovala na to, da bi se zabranili slovenski govori v cerkvi sv. Jakoba. V seji mestnega zbora dne 17. marca so sklenili v slučaju, da bi mil. škof tega ne hotel storiti, da prepovedo mestni godbi nadalje sodelovanje v stolni cerkvi. V seji 4. aprila je naznanil župan, da škof z dopisom od dne 25. in 31. marca vstraja pri svojih ukazih ter da je vsled tega naročeno mestni godbi, da naj ne sodeluje več v stolni cerkvi. Mil. škof je pojasnil svoje postopanje v svojem pastirskem pismu od dne 8. t. m. ter je dokazal jasno in točno, da se Italijani v Trstu nikakor ne morejo pritoževati, da bi v cerkvenem oziru trpeli kako krivico.

Dne 13. t. m. so se pričele italijanske konferencije. Predmet teh pogovorov je bila apologija krščanskih načel z ozirom na družabno življenje; govori so prav posebno ugajali tržaskim katoličanom. Demonstracije, katere so istim soc. demokratje proti uprizarja i v cerkvi in na ulici, bi bile ostale brez vsakega pomena, da jih nista časopisje in mestni zbor porabila kakor zaželjeno sredstvo za borbo proti slovenskim govorom, ki so bili določeni za 18. t. m.

Slovenci v Trstu so prepričani celo, da so sovražniki Slovencev porabili socialne demokrate za omenjene demonstracije, kakor

sredstvo za svoje namene. Zabraniti so hoteli italijanske konferencije zato, da se tem lažje onemogočijo slovenske.

Mestni zastop je protestoval potem v posebni resoluciji proti konferenciam, ukazanim od škofa, pri škofu in ces. namestništvu, poleg tega se je brzojavnim potom obrnil do ministra-predsednika.

Načrt se je obnesel. V seji mestnega zbora od dne 15. t. m. je izjavil vladni zastopnik, dr. baron Conrad, da je škof ravnokar naznanil namestniku, da se ne bodo nadaljevale italijanske konferencije. Kmalu na to se je tudi naznanilo, da so ustavljeni tudi nemški in slovenski govori.

Iz teh dejanj je zopet jasno, da so Bogu in cesarju zvesto udani Slovani na Primorskem popolno brez pravice, da se pogoji za njih obstanek od dne do dne drzneje in nesramneje teptajo z nogami ter da se jim celo zabranjuje gojiti versko življenje.

Poleg tega, da so se s tem napadale naravne in na papirju tudi zakonito zagotovljene pravice, napadala se je tudi drzno pravica, po ustavnih zakonih zagotovljena vsaki po zakonih priznani cerkvi do javnega izvrševanja cerkvene vaje.

Postopanje vlade v tem nas sili, da to stvar spravimo pred državno zbornico. Ni namreč dvoma, da je vlada dosegla, oziroma prisilila, da je škofijstvo umaknilo svoje ukaze, da se imajo konferencije vsiti. Jasno je, da je škof, ki je več nego mesec dni vodil borbo proti mestnemu zastopu in se tudi ni zbal najhujših posledic, se le tedaj umaknil svoje ukaze, ko je vlada kapitulovala pred hujskači in ga silila, da naj jih umakne, namesto da bi ga podpirala v izvrševanju njegove svete dolžnosti ter z njegovo avtoriteto varovala tudi avtoriteto osnovnih državnih zakonov in države same.

V tem slučaju imamo zopet zaobilježili onih nešetih dejstev, ponavljajočih se od leta do leta, da avstrijska vlada s tem, da kapituluje pred Italijani, direktno sodeluje z njimi, ko v Primorju Italijani pritiskajo Slovane na najbrezobzirnejši način.

Ta slučaj je žalosten tembolj, ker poleg krivice proti Slovanom kaže tudi napad na pravice katoliške cerkve in svobodno gojitve verskega življenja. Vlada se je ozirala

zopet jedino na neopravičene izbruhe nekaterih Italijanov in socialnih demokratov, opravičeno razburjenje in novo grenko prevaranje Slovanov pa je prezirala namenoma in naravnost pospeševala.

Podpisani stavljaajo zato naslednji vprašanji:

1. Kako opraviči ekscelena ministerski predsednik postopanje vlade v tem slučaju, zlasti kako je spravi v soglasje z državnimi osnovnimi zakoni in z njenim varovanjem avtoritete?

2. Kaj misli ekscelena ukreniti, da zboljša neznosne razmere na Primorskem ter da vendar jedenkrat tudi tam oskrbi zakonom njih voljavo?*

Kakšen bo vspeh te interpelacije?

V seji dne 26. t. m. so bili zopet burni prizori. Poslanec Zallinger je izjavil v imenu svojih tirolskih tovarišev, da se vzdruž glasovanja glede na obtožbene predloge, ker se jim ti zdé nemestni, ko Badenii ni več ministerski predsednik. Z Wolfom sta se hudo spopadla in Zallinger mu je povedal, da njegovi volilci nikakor niso navzeli obstrukcijskega duha Wolfovega, naj le pride v njegov volilni okraj, pa se o tem prepriča, da bo pounil vedno. Ko je pa naznanil predsednik, da ima besedo dr. Kraumař, so se pričeli skandalozni prizori in raznoteri nemški poslanci, kakor Steinwender, Hofman-Wellenhof itd. so se obnašali zopet tako, kakor poluice barabe.

Tulili so kričali, zvižgali, tolkli po mizah, sikali ter zmerjali Kraumařa z nesramnimi izrazi takó, da so Čelji, Poljaki in Slovenci stopili krog Kraumařa, da ga branijo, če bi bila potreba. Rekel je, da so krivična izvajanja Nemcev pripravila do tega, da se je sploh oglašil k besedi; dokazoval je dalje, da so Nemci oni živelj, ki je ponižal avstrijsko zbornico v beznico.

Po drugih govorih se je končno vršilo glasovanje, katerega vspeh je bil tak, da se vsa reč izroči odseku 36 članov, kateri bo o tej reči obravnavali in pozneje zbornici poročali in predlagali v končno rešitev. — Ta odsek ima jako obsežen delokrog. Pravico ima, vse reč ne anko preiskovati, priče zaslišavati in tudi čofa Badenija poklicati, da se opraviči in zagovarja. Odsek vzroči torej lahko mnogo neprijetnosti, ki pa so le nagajiva komedija, ker za resnično obtožbo bo potrebna v zbornici dve tretjinska večina, katere pa ne bo. — Državno sodišče (Staatsgerichtshof) šteje 20 članov, ki so raztreseni po vsej državi; doslej v Avstriji se nikdar ni bilo skli-

ceno, da bi si ga izvolilo. Radovedni smo, ali ga vlada skliče v ta namen.

O tem porazu desnice je prejel „Slov. Narod“ od svojega poročevalca naslednje telefonsko poročilo:

„Nemška obstrukcija je svoje zmage kar pijana in jo slavi na najhrupnejši način. Na desnici ne taji nihče, da je desnico zadel hud udarec, da je doživela velik poraz. Kriva je tega nemška katoliška ljudska stranka. Celó „Vaterland“ ne taji tega in ne ve v opravičenje te stranke ničesar navesti. Vsa desnica pa je prepričana, da je s tem udarcem prav nemška katoliška ljud. stranka najbolj zadelá. Ta stranka je dokazala, da ž njo ni sklenili nobene zveze, ker se nobene ne drži, ampak v odločilnem trenutku omahne in zbeži. Slovenske stranke se s to stranko ne morejo več družiti. Desnica tudi ne more pojuniti, kako je mogel predsednik dr. Fuchs samo jedno sekundo se predsednik ostati, ko ni zastopal nijednega cloveka, ko je vsa njegova stranka dezertirala, in isto tako je neumljivo, da se drugi predsednik, Lupul, še ni odpovedal, ko so vsi njegovi rusinski pristasi preskočili v labor obstrukcijonistov. Lupul sam je vsaj glasoval z desnico, Fuchs pa niti glasoval ni. Desnica je tudi mnenja, da zaupnik nemške katoliške ljudske stranke, baron Karst, ne more več biti poljedelski minister. Kdo pa stoji za njim? Nihče! Vsa njegova stranka je v vrstah obstrukcije, prav njegova stranka je prouzročila katastrofo. Obena nevolja se obrača tudi proti izvrševalnemu odboru desnice in proti nje parlamentarni komisiji. Ta vodilna organa desnice nista znala zbrati potrebnega števila poslancev in nista imela nikakega pregleda. Polna hvala in vse priznanje se izreka slovenskim poslancom in dru. Ferjančiču, ki je Slovence vse do zadnjega spravil na noge. Tudi Poljaki so se vrlo držali. Odsotni so bili samo trije, Abrahamowicz, nevarno bolni Gezycki in Swiezy. Velika nevolja vlada proti tistim slovenskim poslancom, katerih leto in dan ni na Dunaj in katerih niti v tem važnem trenutku ni bilo. To je v prvi vrsti Swiezy, katerega sploh nikdar na Dunaj ni. Z nemškimi obstrukcijonisti so glasovali tudi nekateri pristasi poljske ljudske stranke, radikalni Malorusi, 10 italijanskih poslancev in dalmatinski Srb Baljak, dočim se je dalmatinski Srb dr. Kvekvic absentiral. Facit je: desničarske večine ni več, druge večine pa tudi ne.“

Seja 27. t. m. je trajala komaj 20 minut. Zatekelom so štirje Nemci interpelovali radi zaplembe nekaterih člankov, a predsednik je odredil, da se bodo čitali v tajni seji. Potem je ministerski prednik Th u n otvoril razpravo o jezikovnih predlogih z dolgo izjavo. Rekel

„A kedaj se to zgodi, oče?“

„Kmalu, kmalu... On si misli, da so vsi, ki bi mogli pričati o resnici njegovih besed, pomrli. Živi pa še jedna priča; ako je ta mladenič zares sin mojega gospodarja, ta ga gotovo spozna.“

„Njegova mati?“

„Ne, dele, to pričo mu predstavim v kratkem, med tem pa izročimo vse v božje roke... Utrujen sem. Pokličí Abimeleha.“

Na to odpelje suženj pohabljenca domu.

V.

Gaj Dafne.

Ben-Hur je zapustil Simonidesovo hišo z veliko grenkostjo v srcu. K tolikim prevaram, na katere je naletel, iskaje svojce, se je pridružila še jedna ter bila mu tem hujša, toliko, kolikor mu je bil dražji smoter, za katerim je težil. Na tem zalem, širokem svetu ni bilo zanj toplega kotiča.

Bil je mlad — toda kaj to?

Tem več trpljenja in prevar ga čaka še v prihodnosti!

Oh, ko bi že prišla smrt!

Krenil je proti reki; njeni valovi so ga nekako vabili; tam na dnu ga ne doseže več nobena skrb... Toda ne! mlade moči, mlada kri se je vpirala temu miru v gomili, in evo, nakrat, da sam ni vedel, kako in

— 34 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE.

Poslov. Podravski.

(Dajje).

ČETRTA KNJIGA.

„Vprašaj me, kaj storim s temi zakladi?“ reče on v odgovor na njen pogled.

„Oče!“ odvrne ona z zamolklim glasom, „pravi njih lastnik je šel pred kratkim od tod.“ Simonides ne odtrga od hčerke svojega pogleda.

„A ti, moje dete?“ jej reče. „Torej naj te napravim beračico?“

„Ali mar kot tvoja hči, nisem njegova sužnja do smrti? Ali ni bilo rečeno o hrabri ženski: „Krepost in čast je njena prazniška obleka, radovala se bo v času prihodnjem in sedanjem.“

„Gospod mi je skazal svoje usmiljenje v mnogih rečeh“, reče Simonides, in zarek neopisljiv. ljubezni razsvetli njegovo lice — toda ti, Estera, si krona Njegove ljubezni.“

Stisne jo na svoje prsi ter jo dolgo objema.

„Torej, poslušaj me!“, reče z glasom, trepetajočim od ganutja. „da izveš, zakaj sem

bil danes v jutro tako vesel in srečen. Mladenič je stal pred mojimi očmi kot živa slika svojega očeta iz mladeniških let. Moje srce je poskakovalo, zahtevalo, naj ga pozdravim in objamem. Le s težavo sem dušil solze sreče. Hotel sem mu pokazati knjige, kjer je tisočakov kakor grahovih zrn, hotel sem mu reči: „Poglej, vse to je tvoje in jaz sem tvoj suženj, stori z menoj, kar hočeš.“ In storil bi bil tako, o hči! toda zadržale so me tri reči. Najpoprej moram vedeti gotovo, ali je res sin mojega gospodarja, to je prvo. Ako je res pravi, hočem spoznati njegov značaj, predno mu zaupam te brezštevilne zaklade. Med onimi, ki so rojeni v bogastvu, je mnogo takih, da postane v njih rokah denar poguba za človeški rod!“

Umolknil je, njegove medle roke so se krčevito skoro strastno stisnile.

„A sedaj drugo. Ti ne veš, sladko moje dete, kaj je sovraštvo. Spomni se samo na muke, katere sem pretrpel, a to ne samo od Gratusa... Čujem se smeh in roganje tolovajev, ki so izvrševali njegovo povelje. Poglej moje polomljene kosti in pomisli, koliko let že ne morem rabiti svojih udov, ki mi povzročajo samo trpljenje, pomisli na tvojo mater tam v grobu, kamor so jo pahnili oni, pomisli na nadloge vse Hurovo hiše, da, prevdari vse to ter pozovi razsvetljenje

božje na pomoč in mi povej, o hči! ali mar res nima odpasti niti jeden las za toliko nesreč, ali nima poteči niti jedna kaplja krvi za odkupljenje? Oh! ne govori mi, da maščevanje pripada Gospodu. Saj je on isto tako Bog kazni kakor nagrade. Mar niso njegovi bojevnikj številnejši od prerokov? Mar ni On ustanovil postave: „Oko za oko, zob za zob?“ Že toliko let sem sanjari o maščevanju, prosil sem za njo Onega, ki je vsemogočen, in skupljeva je bogastvo sem potrpečljivo čakal v nadi, da me On, ki je tako neizmerno usmiljen, brezdvomno določi kot orodje kazni za ta nečisti narod, In ta mladenič, govoreč o tem, da se je uril v vojaški umetnosti, je omenil, da mu je imelo to služiti v dosego nekega cilja; a dasiravno tega cilja ni naznanil, sem prepričan, da je imel v mislih... maščevanje! Evo torej, Estera, čemu sem sedel molčec in neobčutljiv, evo vzrok, ki mi je položil na ustnice pečat vztranka in zagrinjalo malomarnosti na lice, evo vzrok, radi katerega sem se tako veselo nasmejal, ko je on odšel.“

Estera je božala očetovo roko.

„Odsel je“, je dejala, kakor sama sebi, „ali pa se vrne kdaj?“

„Da, brezdvomno. Zvesti Malluh je šel za njim ter ga pripelje brž ko se pripravi za njegov sprejem.“

je, da postavljajo narodne stranke svoje narodnostne zahteve v prvo vrsto, dočim more vlada tem zahtevam posvečevati le jeden del svoje pozornosti, ker mora pred vsem skrbeti za celoto in se ozirati na vse narode in na vse dežele. Ko je vlada pododala jezikovne naredbe, je trdno sklenila, delovati na zakonito uredbo jezikovnega vprašanja, in zato pozdravlja predloge, naj se izvoli jezikoven odsek, ter obeta, da ga bo vlada krepko podpirala. Želeli je, da se v tem odseku rešijo vsa zadevna vprašanja, kajti ne gre se samo za jedno vprašanje, ampak za cel kompleks vprašanj, katera je različno urediti, z vednim oziranjem na geografski položaj in na atmosfero, tako da bo treba izdati različne zakone. Določiti bo tudi, kaj spada v kompetenco drž. zbora in kaj v kompetenco dež. zborov, a nekaj prostora bo tudi pustiti za naredbe. Ako naj se doseže popolno sporazumljenje, bo treba lotiti se tudi vprašanj, ki sicer niso v neposredni zvezi z jezikovnim vprašanjem, pač pa z narodnimi čutili. Zjediniti se bo treba glede principov v manjšini in glede uredbe ljudske šole. To jedinstvo se mora doseči prej, kakor se zbornica loti kodificiranja, zakaj če bi se sklenil zakon, s katerim manjšina ni zadovoljna, bi ne bilo nič doseženo. Vlada bi tudi z veseljem videla, če bi jezikovni odsek permanentno zboroval, a predno pride vlada s svojimi konkretnimi predlogi pred odsek, se mora v tem doseči porazumljenje tako glede meritorne strani zakona, kakor glede kompetence. To se da doseči, a če se doseže, potem je mogoče, da se lahko po porazumljenju vseh faktorjev jezikovne naredbe že prej prekličemo, predno se uveljavi novi zakon. Končno je ministerski predsednik apeloval na zbornico, naj se loti resnega dela. — Dr. Funtek je predlagal konec seje in zbornica je predlog vzprejela.

Nekaj podrobnostij o nadaljnjih dogodkih glej na tretji strani.

Domace in razne novice.

Našega novega nadškofa in kneza čaka pač lepa naloga, da zabrani presirnemu laškemu židovstvu pri nas nadaljevati svoje predrzno postopanje proti cerkvi. Koncert v cerkvi sv. Ignacija na Travniku, o katerem danes govorimo, kaže pač jasno, kod in kje je treba energičnega delovanja.

Ces. namestnik g. Gočes je bil večeraj v Gorici ter se udeležil seje dež. sol. sveta.

Odlikovanje. — G. J. Malnig, kancelist pri okr. sodniji v Kanalu, je bil odlikovan z zlatim križcem o priliki svojega vpo-kojenja.

Notar v Kanalu. — Na mesto g. Ruffolfa Starke, ki je odšel v Gradišče ob Soči, je imenovan naš rojak iz Ajdovščine g. Artur Lokar. Častitamo novemu g. notarju in Kanalcem.

Zaroka. — Grofica Klementina Lantieri se je zaročila z nekim lentinskim contem Gustavom Sizzo-Noris.

„Corriere“ dostavlja, da iz te rodbine je dobil pridružno „nepozabni Benedetto Cairoli“. — Zares nepozabni! Cairoli — Garibaldi, ki je bil že blizu Gorice, da bi jo — „rešil“ iz avstrijskega „jarma“, tak velikan je v Gorici nepozaben. „Corr.“ mu ni zaman prinesel črno obrobljen nekrolog.

Vprašanje. — Poprave v palači nadškofa in kneza se pridno vrše, da bo sprejem v njej tem sijajnejši. Kaj, ko bi se popravil tudi napis nad pisarno v pritličju tako, da bi bil sestavljen poleg nemškega in laškega tudi v slovenskem jeziku in sicer na prvem mestu? Novega nadškofa in kneza, ki je

kedaj, mu pride na spomin to, kar je slišal o gaju Dafne in o njegovem razkošju...

„Bolje je biti črv ter grizti murbino listje v gaju Dafne, nego sedeti kakor gost pri kraljevi mizi...“

Te besede so mu kakor nekaka pesem neprestano brnele po možganih.

Obrnil se je ter krenil proti krčmi.

„Kje je pot v Dafne?“ vpraša.

Stražnik se začudi ob tem vprašanju.

„Kako? Torej še nisi bil tam?... V tem slučaju pristej današnji dan k najšrečnejšim dnevom svojega življenja... Pot tje kaj najdes lahko. Pojdi v prvi ulici na levo tje do tretje poprečne, ki se imenuje steber Herkulesa; od ondot kreneš na desno, na to greš skozi staro mesto Seleucidov do bronastih vrat Epifaniusa. Tam se pričinja pot v Dafne. Naj te čuvajo bogovi!“

Pospravivši svoje zavoje, se je Ben-Hur podal na pot.

Ni mu bilo težavno najti Herkulesov steber, od koder je pod hodnikom, oprtim ob mramornate stebre, v spremstvu nestevilne tolpe dospel k naznačenim vratom.

Bilo je ob četrti uri, ko je stopil skozi vrata. Za njimi je bila pot razdeljena na steze za pešce s tlakom iz rudečega kamenja ter na ceste za konje in vozove, posuto s šoto. Mejo je tvorila nizka ograja.

Za nekoliko desetih korakov vsaksebi so stali tu zašči mramornati kipi, nebrotini vodo-

Slovenec, zadene gotovo neprijetno. Če vidi že ob vходу v svoje novo bivališče preziranje večine svojih vernih ovčic!

Židovska predrznost v katoliški cerkvi. — V Trstu je bil nastal velikanski krik in popolen upor, ker je govoril jezuit Pavisich o socialnem vprašanju v cerkvi sv. Antona novega, v Gorici pa so naši lahoni uprizorili posveten koncert v cerkvi sv. Ignacija — in to se zdi vladajoči kliki prav in v redu.

„Corriere“ od sobote je naznanil, da zvečer ob 6^{3/4} se bosta skazovala v cerkvi sv. Ignacija gl. Lena „mojstra“, neki Cattolla in orgljavač Seghizzzi. Mi smo kar debelo gledali in ne bi bili verjeli, da nismo čitali naznanila s svojimi očmi. Menili smo, da cerkvena oblast je zopet enkrat zamizala z obema ocesoma, dovolivši toliko zlorabo cerkve... Toda v „Eco“ od ponedeljka smo čitali rezek protest župnika, mons. Wolfa, ki je izjavil, da mu ni bilo nič znano o nameravanim koncertu in da bi bil brezdvomno zabranil toliko profanacijo katoliškega svetlišča, ako bi bil vedel za označeno namero. Mi verjemo veče. g. župniku do pike.

Zdaj nastane vprašanje: Kdo prav za prav gospodari v goriških cerkvah? Pri sv. Antonu so pregnali slovensko petje, ne da je za to vedel župnik, ki je ondi edini gospodar. Zdaj pa so porabili cerkev sv. Ignacija za koncert, ne da bi bil župnik le obveščen o takej nameri. Orgljavač Seghizzzi torej meni že, da je gospodar v cerkvi. Tudi cerkovnik je bil sporazumljen z orgljavačem.

In takó smo doživeli v soboto — židovska nedelja! — posveten koncert v katoliškem hramu božjem! Goriška židovska naselbina je bila zastopana v odličnem številu. Za fotografa bi bila to kaj hvaležna skupina — toliko krivih nosov v katoliški cerkvi!

„Eco“ je pošteno odgovorila. „Corriere“ pravi, da se je koncert namenoma pustil dovršiti, da imajo zdaj slovenski duhovniki nekaj razloga nastopiti proti neljubemu orgljavaču Seghizzzi. — To kaže, da gospoda ima slabo vest in da čuti, kakošne posledice bi morale nastopiti za toliko predrznost!

Zdaj torej končno vemo, pri čem da smo s cerkvami v Primorju. Zidje hočejo spremeniti jih v prostore, kjer bodo imeli svoje koncerte. Morda prirede po vzgledu naših židov njihovi somišljeniki v Trstu tudi v kratkem koncert v kaki cerkvi tam, kjer se je dosedaj čula beseda božja v slovenskem jeziku. Tako delajo ti gospolje v Primorju ob sedanjih razmerah. Nobene reči ne spoštujejo več in sedaj so se lotili celo svetlišča! V katoliški cerkvi koncert! In kar tako, tebi nič, meni nič. Pristojnega g. župnika niti ne vprašajo za dovoljenje, pa kako, saj se škofa ni spoštujejo prav nič, kaj se hočejo potem ozirati na druge duhovnike. Ali je res še mogoče taka nečuvna predrznost v katoliški Avstriji!

Naša pretura. — Lahonska „Sentinella“ se je spravila na c. kr. okrajno sodnijo v Gorici. Čujte kakó!

„Se pred kratkim se je ondi govorilo laški, ker veljavni zakoni (!) določajo laški uradni jezik. — Zdaj pa se govori ondi edino le (!) slovenski; svetovalci, tajniki in slugi se poslužujejo svojega „sladkega jezika“. Razun jednega pristava in nekaj pisarniških uradnikov so vsi drugi Slovenci in Hrvatje. — Do nedavna, po pravici rečeno, nismo stali slabo (— I, kaj pa da ne! Ured.); voditelj je bil „un esperto giureconsulto, imparziale ed integerrimo“, ali bil je Italijan, zato so ga nadomestili s Hrva-

meti, napravljeni od kraljev, ta kraj obiskujočih, ter imenovani po njih imenu; na obeh straneh so se razprostirale livade, senčnati hrasti in divje smokve, a v njihovi senci so se nahajale majhne, z vinsko trto ograjene hišice, namenjene za počitek in hladilo popotnikom.

Ben-Hur je zrl na vse to s ponosnim preziranjem človeka, ki je dospel iz prestolnice takratnega sveta; kaj je mogel tu videti novega, kar bi v Rimu ne bilo stokrat lepše in dovršenejše?

Toda že v prvi polovici pota se je jel pozornost ozirati naokrog. V tolpi so se nahajali ljudje različnega spola, starosti in narodnosti; vsi so bili prazniško oblečeni. Nekateri so mahali s praporčki, drugi so nosili kadilnice, nekateri so šli, popevajoči pesmi, drugi piskajoči na trombe ali piščalke. S seboj so gnali koze, ovce, konje in vole, oventane s cvetjem in listjem iz vinogradov.

Ako vsakega dne hiti toliko ljudi v gaj Dafne, kaj mora tam biti prav za prav?...

Nakrat se je pesem razlegala še glasneje, godba je pospešila korake in ozračje se je napolnilo z radostnimi krikii; — pred očmi popotnikov se je pokazala blagoslovljena volina.

Na kvisku se je dvigalo svetlišče v čisto grškem slogu; pred njim se je razgrinjala široka planjava s tlakom iz ogljenih kamenitih plošč, tam dalje s tisočermi stezami

tom doli s Krasa (un eranto calatoci giù dai crepaci del Carso). Ista usoda je doletela drugega svetovalca, katerega je zamenil Hrvat z laškimi imenom (Laneve?). Nekega pristava in avskultanta, ker sta Laha, so odstranili iz dežele. — Pregarja se vse, kar ni slovensko! — Laški poslanci naj pomagajo“.

Takó zdihuje irredentovski list. Človek res ne vé, kaj naj bi rekel! — Kaj je resnica? Resnica je, da v slovenskem sodnem okraju (ker Lahov je v njega področju velika — manjšina) se pred par meseci ni bilo niti enega slovenskega sodnega, ne pomožnega uradnika. Takó nečuvno se je hotelo teptati in prezati slovenski narod, ki daje 90% dela na preturi. — Toda z lasko komodno sinjorijo ni šlo in ni šlo naprej, zastanki so se kupičili takó strašno, da bi bilo treba kmalu najeti še jedno hišo za shranjevanje nerešenih aktov. Naposled so bili poklicani nekateri Slovenci, da izkldajo gnoj (odpuslite ta nelepi izraz, ali odgovorja!) iz tega slavnega c. kr. urada in spravijo voz zopet v tir. — Še daleč nismo tam, kjer nas vidi „Sentinella“, ali nekaj se je vendar storilo. Opažamo dobro voljo, katere vrednost znamo hvaležno ceniti. Ako pojde takó najprej, bo tudi pretura kmalu v onem redu, kakoršnega si želé tudi vsi Italijani, ki imajo ondi kaj opravila.

Končno si dovoljujemo še izreči resno zahtevo slovenskega naroda, da v Gorici ne sme biti nastavljen noben uradnik, ki ni v besedi in pismu popolnoma vešč slovenskemu jeziku. — Kdor se v svoji strastnosti noče učiti našemu jeziku, naj ne išče niti služb med nami!!

Naposled se pripominjamo, da na preturo sta došla šele eden svetnik (Slovenec) in eden svetovalni lajnik, o katerem pravi „Sentinella“, da je Hrvat iz Dalmacije. No, ako ta gospod ne bo kaj več Slovana v Gorici, nego je bil drugod, smemo že trditi, da bo „Sentinella“ z njim še zadovoljna. — Sicer pa priznavamo, da bi bilo res treba takó korenito pomesti augijev hlev na preturi, kakor je opisala „Sentinella“.

Mestnim in okoliškim Slovincem priredi „Goriška Čitalnica“ v nedeljo leden, t. j. 8. maja, drugo pomladansko „besedo“ z zanimivim in bogatim vspreedom. Peli se bodo moški in mešani zbori in jeden ženski zbor s spremljevanjem na klavirju. Zastopana pa bo de takrat tudi instrumentalna glasba (na klavirju, harmoniji in goslih). Izmed pevskih zborov opozarjamo posebno na mojslersko harmonizovane Hubadove narodne pesmi (moški in mešani zbori), katere je pel pred dvema letoma na Dunaji s toli častnim vspehom slavno znani pevski zbor „Glasbene Matice“ ljubljanske, in s katerimi je razširil slavo naše narodne pesni čez meje naše slovenske domovine. Za goriske Slovence so te pesmi popolnoma nove. Ponavljala se bode po mnogih letih zopet ljubka Schubertova spevoigrca „Odvetnika pa kmet“. Vspored zaključni primerna gledališna igra. — Čitalnica je že nekaj let — odkar je bil nje prevodja vsled rodbinskih nezdod zadržan sodelovati pri društvenih veseljah, zanemarjala nabavo novih muzikalij. Ta zadržanost in pa pomnožitev pevškega zbora povzroča zdaj Čitalnici za glasbovne izrednih stroškov, katere bi težko zmogla po navadni poti; kajti letos si je nabavila tudi nov biljard, ki jo stane več stotakov. Zato je nje odbor sklenil, da se v pokritje stroškov za muzikalije porabi čisti dohodek prihodnje „besede“. Vstopnine (20 kr.) ne plačajo takrat le neudje, ampak tudi društveniki; do-

prepežen vrt, poln vodomotov, kipov in vonjave najizbrancejših cvetic.

Ben-Hur je stal očaran, ne vedoč, kam ima iti.

„Mi se tu zgubimo“, se oglasi v tem hipu za njim neka mlada ženska.

Tovariš se ji nasmeje.

„Niheč se še ni zgubil v gaju Dafne, k večjemu oni, za katerimi so se vrata zaprla za zmerom.“

„A kdo so ti?“ vpraša ona plaho.

„To so oni, ki jih prevzame mičnost tega kraja tako, da si izvolijo tukaj svoje bivališče. Ha! ako hočeš, pokažem ti one, o katerih govorim.“

Po mramornate tlaku se jame razlegati teptanje z oparčami. Množica stopi vsaksebi, na livsi prostor roju deklic z razpletenimi lasmi in razozorni obleki, ki je kot lahka megla pokrivala njih ude. Pri odmevu godbe in petja so deklice veselo plesale.

„Glej, to so „deradosije“, duhovnice v svetlišču Apolina. Celó krdele jih je. Prepevajo pri obredih. Ali hočeš iti za njimi?...“

Čez trenutek sta oba izginila v gaju.

Nova tolpa obrne na-se Ben-Hurovo pozornost.

Na čelu je stopal velikanski, kakor mleko bel bik, ovenčan z listjem iz vinograda, na njegovem hrbtu je sedel nag otrok, stiskajoč v kupico sok iz grozolja — pravcata podoba Baha iz otročjih let; nekoliko dalje je ženska

ločena je pa tako nizko, ker se odbor nadeja, da se udeležé „besede“ tudi udje „Delavskega podpornega društva“, ki niso imeli že več časa nobene društvene veselice. Vstopnice k „besedi“ (po 20 kr.) in listki za sedeže (v I. vrsti po 40 kr., v II. vrsti po 30 kr., v III. in v IV. vrsti po 20 kr. in na stolihi po 10 kr.) se bodo prodajali teden pred „besedo“ pričevaju v Čitalnici in na večer pred „besedo“ v blagajnici ob uhodu. Ker je bila zadnja „beseda“ vzlic jako neugodnemu vremenu dobro obiskana, se je nadejati, da bo takrat udeležba še mnogo večja.

„Mizerija“ pri naših časnikih. — Slovenski časopisi skoro brez izjeme so v primeri z onimi večjih narodov jako po ceni. Ako pomislimo, da časopis mora biti spisan in v tiskarni zložen povsem enako za 500 kakor za 50.000 in vsako poljubno večje število, da stane večja naklada le toliko več, kolikor stane papir, črnilo in čas tiskanja, tedaj moramo reči, da slovenski časopisi so v jako težavnih razmerah, ker redko kateri se tiska nad 2000 iztisov. — Takó n. pr. stane zdaj „Soča“ 6 gld. za dvakratno izhajanje na teden; poznamo pa veliko enakih časopisov, ki stanejo 8 do 10 gld. In vendar bi izdajali „Sočo“ za isto ceno po trikrat na teden, ako bi imela le — 2000 stalnih naročnikov, dasi bi pobrali le finančni kolekii in poštnina celih gld. 312 od vsakega naročnika in bi ostala nam za vse drugo manjša polovica, t. j. gld. 288. — Zdaj naj računava vsakdo, kakó lahko je izhajati časopisov, ki imajo po 5 — 10 — 50 — 100 naročnikov, in to v deželah, kjer ni kolekii in so tudi poštni stroški manjši.

Mi smo se upali pri mizerijah 1000 naročnikih podvojiti izhajanje „Soče“ a povisati naročnino le za gld. 160. (Od teh dobi financa in pošta gld. 104, a nam ostane za polovico števil — t. j. 52 — le ubornih 56 kr.!!)

Vendar uvidevamo tudi dandanes, da vsled potreb današnjega časa ne zadošča goriskim Slovincem niti dvakratno izhajanje na teden. „Soča“ bi morala izhajati vsaj 3 krat na teden, — najbolje pa, ako bi postala dnevnik. Ako z novim letom res odpade kolek, storimo najbrže prvi korak naprej in bomo izdajali „Sočo“ trikrat na teden — ob torkih, četrtkih in sobotah. Za manj primozne bi izhajal „Primorce“ vsak teden za neznatno ceno — recimo gld. 160.

Ako pridemo do takega napredka na našem časnikarskem polju, tedaj bo mogoče izdatneje, hitreje, koreniteje stopati lahonskemu časopisju na prste in poročati točneje o vseh dogodkih širom sveta, zlasti slovenskega.

Kdor si želi takega napredka, prosimo ga, da širi „Sočo“ in „Primorca“ med sosedi, prijatelji in znanci.

Menimo, da zlasti prijatelji povsem svobodnega tiska si morajo le želeli, da bi se naša časopisa takó razširila in si utrdila svoje stalisce. — „Soča“ in „Primorce“ morata biti sama za se neizpodkopljiva sila v našem narodnem življenju; njiju „biti“ ali „ne biti“ ne sme biti zavisen od katerekoli vladajoče stranke, ker te se menjajo. Kdor je danes zgoraj, bo za leto dnij lahko že zdolaj in gori se vspne tisti, ki je bil prej zdolaj. Usoda „Soče“ in „Primorca“ torej ne bodi v tesni zvezi z vladajočo političko strujo. Lepó je sicer, da smo danes na Goriskem v soglasju, ali časi se spreminjajo in utegne se zgoditi, da tako soglasje ne bo več mogoče, ker bi prišli bolj na površje življi, ki bi gojili nazore in namene, katerih pošteno slovensko glasilo ne

peljala par kozlov, okrašenih z vencii in cveticami, za njimi pa so korakali pevci in plesalke.

Naokrog so donele vesele pesmi in razsiralja so se vonjava kadila.

„Kam gredo ti?“ vpraša nekdo v tolpi.

„Bik gre k očetu Apolinu, kozla pa... Mar Apolo ni pasel Admetovih čred?“

„Torej tudi kozla gresta k Apolinu?“

Ben-Hur je poslušal te kratke razgovore, ker so ga nikala pojasnila. Vušesih so mu neprestano brnele besede: „Bolje je biti črv ter grizti murbovo listje v gaju Dafne, nego kot gost sedeti pri kraljevi mizi.“

Iz početka mu je silil odmev teh besed nehoté v uho, kakor nekak znan napev, ne vzbujajoč v njem nikakih mislij, v kratkem pa je jel globlje premisljevati njih pomen.

„Ali je življenje v tem gaju bilo res tako sladko?“

Očividno, ker je vsako leto na tisoče ljudij pozabilo tu na vse, na svoje dolžnosti, rodbino, domovino. Čar tega kraja je moral biti mogočen, ako so se radi njega ljudje odrekli življenju, nadejam, spominom! In ako je ta gaj imel toliko mičnosti za druge, čemu bi jih ne imel tudi zanj? Ali naj bodo one sreče deležni vsi ljudje in narodi, izvzemši samo otroke Izraela?

(Dalje pride).

bi moglo zagovarjati. „Soča“ in „Primorec“ bi torej tedaj zastopala na zunaj opozicijo, ki bi bila potrebna in zdrava! Na naši strani bi bila torej le sila zdrave logike in zdravih argumentov.

Kaj hočemo s tem reči? Ali morda, da slutimo take čase v najbližji prihodnosti? — Tega ne! Mi upamo vsaj za dolgo časa se lepe sloge na Goriskem. Naglašati hočemo le, da bi se prav nič ne strahili tudi takih sprememb na domačem političnem polju in da bi hodili neustrašno — svojo pot, zanašaje se edino na se in na pošteno pripravljenost, za katero bi se bojevali, sicer vedno z odkritim telom in jasno besedo. Naša edina gmožna zaslonba so bili doslej zvesti naročniki, in na njih podporo se zanašamo tudi v prihodnje. In dokler bo „Soča“ hodila s danjo pot, se ji ni bati, da jo naročniki pustijo opesati.

Poštni nalogi. — Ta jako praktična uredba tudi nekaj stane. V Gorici prinaša poseben sluga pobotnice naročnikom na dom; njemu se naročnika odšteje v roke. — Zunaj Gorice se godi to potom e. kr. pošl in pismonos, ki predložijo naročniku pobotnico in izplačilo. Mi moramo pobotnice doposlati e. kr. poštnemu uradu v priporočenem pisnu, kar stane 15 ali 20 kr.; za vsako pobotnico si potem pošta pridržuje po 5 kr. pobornine in vrhu tega pošto pristojbino za nakaznico, s katero nam pošlje denar. — Naročnikom računamo za te stroške le po 10 kr.; ker pa morajo itak potrositi 5½ ali 10½ kr., ako sami denar doposljejo, tedaj je naš povisek le jako majhen. — Toliko na znanje!

Kakó naj se nam dobro godi! — Doslej smo razposlali pošne naloge o zastankih na naročniki „Soča“ in „Primorec“ na te-le poste: Ajdovščina za gl. 1.—, Bovec 49-10, Bilje 3-10, Avče 9-07, Ana 30-40, Cerklje 42-70, Breginj 14-60, Sv. Križ-Cesta 25-90.

To je šele neznan pričetek. Iz tega naj čitatelji sodijo, kakó opravčene so bile naše dosedanje prošnje za točneje plačevanje, kakor tudi, ali moremo nadaljevati z dosedanjim potrpežljivostjo. Na tak način hočemo narediti — e. d. Kdor hoče naše liste dobivati, naj jih plača!

„Soča“ in „Primorec“ imata vkljub dognani „spravi“ se vedno vse stare nasprotnike. Dvomimo, da se je naročil le — en sam! Pač pa vemo, da vsi nasprotniki naša lista pridno čitajo, največkrat se poprej, nego prideta v roke pravih naročnikom. — Temi zadnjim pripravljamo, naj takim nasprotnikom listov ne posojajo. Ako hoté „S.“ in „P.“ čitati — in to morajo, akó žele novice iz Gorice in dežele — tedaj naj se naročé ali pa naj sploh ne vedó nič, kaj lista pišeta.

Razni e. kr. poštarji se tudi zanašajo na to, da „S.“ in „P.“ lahko čitajo, ne da jim je treba izdati le en sam gros; in čitajo ju še predno dobé list naročniki v roke. — Utegne se pripetiti, da bomo imenovali poste, kjer se to godi.

Vsem naročnikom naj pa služi načelo: Posojajte, silite „S.“ in „P.“ vsem nepremožnim sosedom, ali nikar ne takim, kateri bi po svoji omiki in mošnji morali biti sami naročeni!

Slovanenje „naših“ pokrajn, tako imenujejo Italianissimi odredbo ministerstva za trgovino, ki določuje, da mora e. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu reševati vloge v onem jeziku, v katerem so bile podane, t. j. v slovenskem, hrvaškem, nemškem ali tškem. To je popolnoma umevno in jedino pravilno ali jezi naš prijatelj Lahe, da stopi taka določba v veljavo. Po svojih glasilih pišejo, da naj ministerstvo zahteva ob enem od uradnikov znanje vseh starih jezikov. No, v tem pogledu pač vemo, kako stoji reč. Da se slovanski uradnik priučí hitro vseh teh starih jezikov, je kaj verjetno in se tudi skoro od njih zahteva, ako hočejo ostati v cesarski službi. Nemški ali italijanski uradniki nimajo znanja za vse potrebne jezike v Primorju in se tudi ne potrudijo pridobiti si ga, ker se jih po navadi že tako spravi lepo kam, da se jim ni potreba ubijati z raznimi jeziki, kar se pa slovanskim uradnikom nikdar ne pripeti, tenveč se zahteva od njih vse, kar sploh moreče. In tako bo tudi pri poštenem ravnanju v Trstu. — V tolažilo našim prijateljem Lahom pa povemo, da se potrudimo še nadalje ter ne odnehamo prej, da zavlada v Primorju popolna enakopravnost na vse strani!

Kar se lice končno laškega vpitja o slovanenju Primorja, je to zopet staro sleparstvo ljudij, katerih ni nič sram klepetati v svet vesti, katere sijajno pobije sulha statistika — ker področe e. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu obsega ¾ slovanskega in le ¼ italijanskega prebivalstva! In ako mora biti to e. kr. ravnateljstvo ¾ prebivalstvu enako pravilno, kakor laški četirini, tedaj besné, da se — te dežele slovanijo.

O, kakó se poznajo! — „Corriere“ nam je večer dokazal resničnost reka, da: Gleiche Seelen finden sich! — Pripoveduje namreč po „I r e d e n t u“, da pri glasovanju za obzbo Badenijevega ministerstva sta pozdravila pangermana Iro in Wolf italijanske poslance s klici: **Viva l'Italia!** Pangermana sta gotovo vedela, da s tem klicem se Lahom najbolj prikupita. Stavimo glavo, da dobita

Iro in Wolf nebroj pismenih in brzojavnih zahval za njiju „simpatije“ itd. itd.

Zabaven vlak med Trstom in Korminom bo zopet vozil od nedelje naprej vsako nedeljo iz Trsta ob 2. pop. čez Bivij v Gorico, kamor bo dohajal ob 3.56, v Kormin pa ob 4.20. — Vračal se bo iz Kormina ob 8.30 in bo prihajal v Trst ob 11.20 zvečer.

O drugih novih vlakih in spremenjenih urnikih sporočimo prihodnje.

Sadna letina ne obeta dobrega uspeha v okolici Gorice, v Brdih in na Vipavskem; deževje v dobi cvetja je preveč škodovalo. Iz Brd nam poročajo, da so se spravile nad češnje v veliki meri gosenice — pedici. Proti temu mrčesu je boj lahek. Ker je samica brez kril, mora ležati na drevo, da tam zaleže jajčeca. Ako namazemo deblo v obroču z navadnim k o l o m a z o m, samica ne zleze na drevo, ki se reši takó vsaj tega sovražnika. Tudi razni z a v i j a č i so se pokazali v večji množini. — Posebno češplje bodo mnogo trpele pred mrčesi.

Razširjenje obrti. — Tukajšnji fotograf, g. Anton Jerkič, namerava ustanoviti podružnico svoje obrti v Trstu ter isče v to svrhu primeren prostor. Nadejamo se, da se mu razširjenje posreči v polni meri ter da mu pojdejo tržaski Slovenci v tem pogledu na roke.

Čudni svati so včasih naši ljudje. Čujte to! Neko boljše dekle iz Zapotoka se je pogajalo oni dan pri tvrdki Saunig & Dekleva za sivalni stroj. Prijazna gospoda sta ji razkazala vse skrivnosti sivalnih strojev in naučila jo sivali; končno se je pogodila za neki stroj in obljubila zanj 24 gl. — Na to je šla — in se ni več vrnila. Pač pa je kupila pri nekem Lahu v Raštelju stroj za 34 gl. — Mi nočemo grajati le „vrle“ Slovenke iz Zapotoka, ker je kupila stroj pri Lahu in ne pri Slovencu, kajti državni pravdnik bi nam list zaplenil. Pohvaliti je pa tudi ne moremo!

Iz Renč. — Sklep šolskega leta 1897/8 na obrtni nadaljevalni šoli za zidarje v Renčah bode v nedeljo dne 1. maja t. l. ob 3½ uri popoldne z razstavo izdelkov učencev iz predpisanih predmetov. — Prijatelj napredka se uljudno vabijo k udeležbi.

„Slovenel“ vsi k Lahom! — Geslo „Svoji k svojim“ je na indeksu! Grajali ne smemo Slovencev, ki hodijo še vedno kupovat k našim najhujšim nasprotnikom. — Ker ne smemo grajati, bomo hvalili in priporočali, torej uprav narobe! Per bacco, zdaj bo zadovoljen z nami tudi naš strogi gospod državni pravdnik.

Prvo moramo priporočiti našim vrlim narodnjakom v Solkanu tamošnjo stano Venuitjevo, katere solastnik je tudi g. župan gorški. Solkanske prvake rotimo pri mišji duši, naj nikar ne odnehajo in naj vstrajno in požrtvovalno podpirajo trgovino g. Venuitja. Ako bi ta moral pobrati sila in kopita iz Solkana, bi bila pač velikanska škoda!

Vabilo k rednemu letnemu občnemu zboru podp. društva, ki bo dne 5. maja t. l. v Sežani ob 9½ dop. v sol. poslopi. Razpored: 1. predsednikovo poročilo; 2. prečitanje, overovljenje in odobrenje zapisnika zadnjega zborovanja; 3. poročilo blagajnikovo in računski; 4. „Vrtnica“, poročilo; 5. pouk o tretoreji; 6. pretresovanje pričujočega načrta pravil za samopomoč; 7. volitev novega odbora; 8. razni predlogi. — Učiteljsko društvo za sežanski šolski okraj v Sežani, 25. aprila 1898. K obilni udeležbi uljudno vabi O d b o r.

Bralno in pevsko društvo „Lira“ v Komnu priredi veselico dne 1. maja po nastopnem vspredu: 1. Pozdrav predsednika. — 2. „Za dom med bojni gram“, moški zbor: H. Sattner. — 3. „Pomlad“, mešan zbor: H. Volarič. — 4. „V pepelnici noči“, deklamacija: S. Gregorič. — 5. „Pogled v nedolžno oko“, četverošpev: H. Sattner. — 6. „Strup“, soloigra v jednem dejanji: Lujiza Pesjakova. — 7. „Slovo od domovine“, mešan zbor: Avg. Leban. — 8. „Bojna pjesma“, moški zbor: F. S. Vilhar. — S. P l e s.

V nedeljo 1. maja bo izlet kolesarskega društva „Gorica“ v Dornberg. Povratek čez Ovejdrago v Renče. Odhod trg Bertolini (Senenski trg) ob 2. uri pop.

Občinski tajnik dobi nekje takoj službo. Plača 400 gl. in stanovanje. Postranski zaslužki najmanj še 200 gl. na leto. — Zahteva se znanje tajniških poslov in poleg slovenščine toliko italijanščine, da more umeti došle dopise v tem jeziku. Ponudbe na upravnosti „Soča“ pod št. 123.

Učencev poštnih starišev se sprejme takoj v trgovino manufakturnega blaga pri Fr. Repič-u v Ajdovščini.

Listnica. — Dopisniku o obstreljenem dekletu v cerkljanskih hribih: Res je, da bi „Soča“ lahko pisala o takih dogodkih prav takó, kakor o vseh drugih enakih, toda iz obzira do stanu naj požre plamen Vaše sicer jako pikantno poročilo. . .

Radodarni doneski.

Za „Slogine“ zavode: Začasni denarnitar društva „Sloge“ dobil od gosp. Antona Muhe iz Lokvi nabranih gl. 14-50. Darovali so: Rade Stare, učitelj udnine 50 kr., za „Slogine“ zavode 50 kr.; Anton Muha udnine 50 kr., za „Slogine“ zavode 5 gl.; Avgust Praprotnik, udnine 50 kr., za „Slogine“ zavode 2 gl.; Jože Čok

udnine 50 kr.; Ivan Fontanot iz Kopra, udnine 50 kr., za „Slogine“ zavode gl. 4-50.; V Kamniah okrog lesene mize zbrali gl. 2-50. — Udnino sta plačala pri upravnosti: Josip Poljšak, župnik v Prvačini, 50 kr. in dr. Ferd. Rojic, zdravnik v Zaloščah, 50 kr. — Juvančič Lovro, župnik v Dornbergu, odstolke za kupljeno blago pri gosp. Poveraju 67 kr.

Za „Šolski dom“:

O priliki odhodnice nadučitelja Ignacija Križmana nabrala dražestna gospica Veronika Mermolja gl. 13-20. — Jurij Mose, trgovec v Gorici, daljni obrok ustanovnine gl. 10. — Peter Podgornik iz Cepovana, namesto 100 gl., ker je moral radi pogoltnosti svojih nasprotnikov po nepotrebnem s tožarenjem potrositi nad 500 gl., daruje 5 gl. — Anton Kancler nabral v svoji gostilni v Solkanu gl. 2-60. — Franc Marušič nabral v veselji družbi v Grgarju gl. 1-77. — Černe Valentin, kamnolomec v Grgarju 50 kr. — Vuk Stefan, kovač v Grgarju 50 kr. — Anton Sfiljkoj, sluga v Poreču, 1 gl. Skupaj gl. 34-57.

Razgled po svetu.

Iz državnega zbora omenjamo se, da je bil predlog opozicije, izročiti zatožbo grofa Badenija posebnemu odseku 36 članov, sprejet z večino 8 glasov, kar so provzročili oni poslanci, ki niso bili navzoči. Na té gre povsem opravčeno srd desnice, ki je po vspehu tega glasovanja poražena. Izmed slovanskih poslancev so bili tudi odsotni dr. Laginja, dr. Trumbić, Klaič in Biankini, katerim izreče radi tega grajo „Slovanska kršćansko-narodna zveza“. Jednake sklepe so storiли tudi drugi slovanski klubi. — Ministerski predsednik grof Thun, v svoji izjavi glede na jezikovno vprašanje ni omenil niti z besedico nemškega državnega jezika. Vlada preklicje jezikovne naredbe samo tedaj, ako v to dovolijo Čehi, drugače pa tega ne stori, kar seveda ni Nemcem všeč. Ako se torej udajo Nemci ter vstopijo v jezikovni odsek, se bo dal napraviti, kolikor toliko, prepotrebni red v državni zbornici, ako pa odklonijo vstop, potem je zadnji poskus za redno poslovanje preprečen. Posledice, ki bi vsled tega nastale, gredo edino le na rovas Nemcev.

Z bojišča med Španijo in Zjedinenimi ameriškimi državami se ni novih poročil. Ameriško brodovje stoji pred Havano ter lovi po morju španske trgovske ladje.

Razgled po slovanskem svetu.

Razpisana služba. — Na državni gimnaziji v Trstu je razpisano za prihodnje šolsko leto 1898/99 učno mesto z glavnim predmetom, nemščino. Prednost imajo oni prosilci, ki bi mogli poučevati tudi slovenščino in laščino. Prošnje je vlagati na e. kr. namestništvo v Trstu do 15. maja t. l.

Cenilna komisija za dohodarino v Trstu se je sešla prvokrat dne 21. t. m. ob 5. uri popoldne. Zbrane člane je pozdravil ravnatelj, dr. Schuster-Bonmott, povdarjaje, da tržaska komisija ima celó večo in važnejšo nalogo, nego pa dunajska. Od cenilne komisije je odvisna usoda osebne dohodarine, namreč tendencija, da se vsakdo res obdači primerno njegovim močem. Osebna dohodarina je jedini zares racionalni davek v davčnem sistemu avstrijskem. To pričajo skusnje v mnogih kulturnih državah, kjer se je izborna sponesla ta davek. Poleg materialnih določil zakona je pa velik napredek preosnove davkov v tem, da se je kontrola nad odmerjanjem davka odredila javnosti s tem, da so davčni registri javni. V tej javnosti bode vspehuja vsem onim organom, ki se udeležujejo odmerjanja davkov, da bodo postopali povsem zanesljivo in da si ne bodo dajali imponovati po nikakih ozirih, ni po ugledu socialnega upliva, ni po visokih dostojanstvih in po velikem bogastvu. Kajti, ako bi hoteli privoljevati kake olajšave na to ali ono stran, sledil bi poleg zasmeha od strani onih, ki so olajšani, še prokletstvo od strani vseh davkoplačevalcev. In končno je osebna dohodarina tako nizka, obzirna, da jo bode lahko nosil vsakdo se svojim resničnim dohodkom in da bi trebalo res velike sebičnosti v to, ako bi hotel kdo odvajevati od sebe ta ne trdi davek. Take sebičnosti ne smejo trpeti pravični davkoplačevalci, zato nastopi cenilna komisija strogo in brez vsakega ozira tam, kjer naleti na tako sebičnost. Po veliki večini so fasije osebne dohodarine v Trstu tudi res vestne in poštene. A čim redkeje so neresnične fasije, tem gotoveje je pričakovati od komisije, da najde pravi odgovor na tako nelojalno postopanje. Nezadostno fasanje kakor konvencionalna laž je prikazen, katero je opaziti le v nekultiviranih državah; ni misliti torej, da bi se taka prikazen pojavljala v mestu, ki se po pravici označuje kakor jedna onih vrat, preko katerih je prišla kultura v zapadno in centralno Evropo. Ravnatelj dr. Schuster Bonmott je zaključil: V imenu pravice, resnice, da, v imenu kulture se je nadejati, da se komisiji, v nje neupogljivi nepristranosti, v nje poznaju razmer, katerega ni možno prevariti, ter v nje nepristopnosti vsakemu nedovoljenemu uplivanju posreči, da zadovolji vzvišenim tendencijam davčne reforme ter da pripomore tako izdatno do izvršenja tega eminentno kulturnega dela.

Nova pošta se odpre s 1. majem v tržaski okolici, v Katinari, za pisemski in vožni promet, tam bo tudi nabiralnica pošne hranilnice. Zveza bo s Trstom po vožni pošti, ki vozi jedenkrat na dan med Trstom in Bazovico.

Občinske volitve v Ljubljani. — Čudne reči se godé v Ljubljani. Tamošnji Nemci v družbi s socialnimi demokrati so se predrznili postaviti za občinske volitve, ki se baš vrše, pod okriljem vlade kandidate. V tretjem in drugem razredu so že imenitno pogoreli in menda tudi prvi razred ne zastane za drugim in tretjim. Treba bi pač bilo taki živelj v našem središču popolnoma zatreti tako, da bi si vendar nikdar več ne upali slepiti slovenskega prebivalstva gledé na občinske volitve s slovenskimi lepaki.

„Slučaji usode“. — Nekdo nam piše: „Odkar je zagledal beli dan roman Pavline Pajkove: „Slučaji usode“, se rabi pogostoma v porogljivem smislu besede „slučaji“, „usode“ in „slučaji usode“, kot nekaj nezasišnega, smešnega in budalastega. „Dom in Svet“ se je celó spodlikal na onima dvema nedolžnima besedicama, češ, „da vera in pamet ne pripoznavali niti usode in slučajev, in da je opisovanje slučajev le — igrača“.

V najnovjšem, obče toliko pohvaljenem delu J. Mencingerja: „Moja hoja na Triglav“ se pa zaporedoma ter z nekim prepričanem omenjajo slučajji življenja, ki so človeku včasih toliko usodni.

Na strani 124 nam čestiti in izkušeni g. pisatelj podaje tudi razjasnilo o tem skrivnostnem voditelju človeka trpina, a nihče se dozda ni nad tem spodlikal.

Ali so Mencingerjevi slučajji usode družega pomena, nego-li oni Pavline Pajkove?

Izvestje „Centralne posojilnice slovenske“, registrirane zadruge z neomejeno zavezo v Krškem. — Iz izvestja posnemamo, da je imela ta zadruga v letu 1897 v denarnem prometu hranilnih vlog za gl. 18.861-47, vzdignjeni naloženi denar znaša gl. 15.681-85. Gotovine v začetku leta je bilo gl. 1102-54 in koncem leta je ostalo v e. kr. pošni hranilnici gl. 1462-81. Dana posojila znašajo gl. 1502-61 in vrnena gl. 2000. — vzdignjenih hranilnih vlog je bilo za gl. 8680-14, in naložive vposojilnicah znašajo gl. 23746-97. V bilanci je izkazane naložene in izposojene denarja za gl. 19576-47, deleži po 100 gl. pa znašajo gl. 3956-—; hranilnih vlog je za gl. 14248-26. Število udov je 30, 19 posojilnic in 17 oseb. V združni zvezi se nahajajo mej drugimi tudi „Ljudska posojilnica“ in „Obrtno-trgovska zadruga“ v Gorici, posojilnica v Kobariču, Nabrežini, v Pazinu, na Slapu pri Vipavi itd.

Občni zbor „Centralne posojilnice slovenske“ bo dne 28. t. m. v Krškem z nastopnim dnevnim redom: 1. letni račun za leto 1897., 2. določitev obrestovanja deležev za leto 1897., 3. volitev načelstva in nadzorstva, 4. predlogi. — „Centralna posojilnica slovenska“ obrestuje hranilne vloge po 4½%, posojila daje po 5% posojilnicam (navadno v obliki naloženega denarja), po 5¼% osebam.

Iz „Važnih zadev slovenskih posojilnic“ omenjamo to: Kakor smo Slovenci v teku poslednjih 25 let v marsikaterem obziru napredovali, tako smo tudi na denarnem polju velik korak storili. Ako ne bi bila pred 26 leti ustavljena ljubomerska posojilnica, ki se je že takrat kot prvi slovenski denarni zavod osnovala, in ako ne bi bilo že nekaj let prej poslovalo Horakovo „Obrtno pomočno društvo“ v Ljubljani, bi lahko rekli do pitice resnično, da imamo Slovenci zdaj kacic 150 denarnih zavodov svojih, docim pred 30 leti nismo nobenega imeli; kajti zdaj imamo poleg čisto slovenskih posojilnic in hranilnic, katerih je okrog 146, še nekaj drugih hranilnic, ki sicer še nemško uradujejo, katere so pa vendar v rokah slovenskih domačinov, na Štajerskem.

Samih slovenskih posojilnic stajemo zdaj, l. j. v začetku l. 1898. na Koroskem 20, na Kranjskem 66, na Primorskem 23, na Štajerskem 31, vseh skupaj torej 140.

Kar je novih posojilnic, so osnovane vse kot registrirane zadruge z neomejenim poroštvom. V obče je to stališče že pripoznano, da vsprejme sleharna nova posojilnica v svoja pravila in v svojo firmo neomejeno zavezo, da ima zavod takoj v začetku dovolj kredita, ali bolje rečeno, da pravila ne ovirajo, da ne bi smel kredita uživati. Tudi praktične izkušnje napeljujejo ustanovitelje nove posojilnice, da se takoj v začetku odločijo za neomejeno zavezo, ker je znano, da obstoje odloki najvišjega sodišča, po katerih se ne more zadruga z „omejeno zavezo“ samo po sklepu občnega zbora pretvoriti v zadrugo z „neomejeno zavezo“. Le v tem slučaju bi bilo to mogoče, ako bi vsi udje temu pritrđili. Glede porošstva imamo na Koroskem posojilnic 18 z neomejeno zavezo, 2 z omejenim poroštvom, na Kranjskem 57 z neomejeno zavezo, 9 z omejenim poroštvom, na Primorskem 16 z neomejeno zavezo, 7 z omejenim poroštvom, na Štajerskem 30 z neomejeno zavezo, 1 z omejenim poroštvom; Skupaj: 121 posojilnic z neomejeno zavezo in 19 z omejenim poroštvom.

Čeravno imamo torej že lepo število posojilnic, vendar bi si jih še nekaj želeli, in sicer 1. na sedežih sodišč na Koroskem in Primorskem (Bovec, Komen; Sežana, Bužet); 2. na jezikovnih mejah ob Muri in Dravi, ob Kulpi (Kočevski okraj), ob Soči, v Istri, in 3. znabiti se v nekaterih prav velikih okrajih, recimo na Štajerskem v ptuj-

skem okraju, kjer je dosedaj jedna sama posojilnica.

Denarni zavodi imajo nov davek, rentni davek, Posojilnicam ga ne bi bilo sicer treba plačevati, marveč hranilničarjem. Toda po Slovenskem so skoro vsi denarni zavodi prevzeli plačevanje rentnega davka v imenu strank na svoja ramena, da bi se ne bili hranilničarjem zamerili. (Na Kranjskem je — kolikor je nam znano — od vseh 70 denarnih zavodov odklonil edino le najbogatejši zavod — stara kranjska hranilnica v Ljubljani — plačevanje rentnega davka.) Hranilnicam je rentni davek res novo breme; nasproti so pa posojilnice baš radi tega, ker se je rentni davek vpejal, na boljšem, nego so bile do zdaj. Na podlagi zakona od 29. febr. 1864 so morale do zdaj (do l. 1898) plačevati 2% pristojbino od izplačanil in kapitalizovanih obrestij hranilnih vlog. Te 2% pristojbine jim ni treba plačevati, ker je z zakonom od 11. febr. 1897 odpravljena. Namesto nje je stopil pa rentni davek, kateri pa znaša le 1½%. Ta rentni davek bi se moral vsake kvarte plačevati. Finančno ministerstvo pa sme kakošne olajšave dovoliti. «Centralna posojilnica slovenska» je vložila prošnjo za-se in za svojih 20 združnih posojilnic, da bi one le jedenkrat v letu plačevale rentni davek (recimo do 15. aprila vsako leto), kakor je bilo to dovoljeno glede dosedanjih pristojbin tistim posojilnicam, ktere so bile pri „Zvezi slovenskih posojilnic“.

Glede plačevanja rentnega davka je že finančno ministerstvo z odlokom z dne 30. januarja t. l. pod št. 1731 posojilnicam dovolilo, da ga smejo mesto štirikrat, le dvakrat v letu plačevati, in sicer od 1. januarja do 31. januarja in od 1. julija do 31. julija vsakega leta.

Da ni mogoče podati točne statistike o slovenskih posojilnicah, temu so največ krive nekatere posojilnice. Od nekaterih posojilnic, katerih je bilo že l. 1896 kacij 100 ali več, ni mogoče nikakor dobiti letnih računov. Dasi je največ slovenskih denarnih zavodov točnih in postrežljivih, vendar je med sto posojilnicami 10 takih, od katerih 7 ali 8 ali celo 9 mesecev po novem letu še ni računa dobili. Od teh 10 jih je nekaj, 3 ali 4, ki lani računa menda še sestavile niso; nekaj je pa takih, da svojega računa nikomur drugemu ne pokazalo kakor „Zvezi kranjskih posojilnic“.

S tem temu društvu ne storé nikakoršne usluge, ako bi se komu drugemu izročili javne račune, katerih menda vendar ni treba pred svetom skrivati. Kar je za javnost namenjeno, naj tudi v javnost pride. Kakor pa priobčuje „Zaveza slovenskih posojilnic“ račune ne samo svojih posojilnic — društvenic, ampak celo račune posojilnic — nedruštvenic, tako naj bi „Zaveza kranjskih posojilnic“ priobčevala vsaj statistične podatke svojih posojilnic.

Če smo torej Slovenci za l. 1896. zakasneli s statistiko svojih posojilnic, se to za leto 1897. ne sme zgoditi. Radi tega smo se odločili, da bodemo v „Izvestji“ „Centralne posojilnice“ zatehi priobčevati v posnetkih letne račune vseh slovenskih posojilnic, in sicer v tistem redu, v katerem bodo priobčene, oziroma v katerem bodo nam v roke prisli. Sproti pa nameravamo poglobitve rezultate iz teh računov seštevati, tako, da bodo sesteta števila rastla od številke do številke v „Izvestji“ l. 1898. Prosimo pa s tem uljudno vse posojilnice, da nam svoje račune tudi gotovo pošljejo.

„Letopis slovenskih posojilnic“ za l. 1896. je ravnokar izšel in prinaša veliko hvalevrednega statističnega in poučnega berila.

Odbor slov. akad. društva „Triglav“ v Gradcu za letni tečaj se je sestavil tako-le: Predsednik: med. Jernej Pikel, podpredsednik: med. Pavel Kanc, tajnik: phil. Evgenij Jarc, blagajnik: med. Gvidon Pregl, knjižničar: phil. Janko Kostial, gospodar: jur. Ivan Vuk, odb. namestnik: med. Alfonz Serjun.

Odbor kluba slov. tehnikov na Dunaji se je sestavil pri seji dne 23. t. m. tako-le: mech. Rudolf Schweitzer, predsednik; ing. Viktor Skaberne, podpredsednik; ing. Janko Krsnik, tajnik; chem. Jakob Turk, blagajnik; mech. Ernest Lavrenčič, knjižničar in gospodar.

Mednarodno društvo zbiralec chik in oglednih kart na Dunaju (Internationaler Verein der Chik & Ansichtskartensammler in Wien VII/3 Schottenfeldgasse 76.) razposilja tako vabilo:

Oblastveno potrjeno mednarodno društvo zbiralec chik in oglednih kart na Dunaju si usoja Vaše Blagorodje najudaneje k pristopu vabiti. Društvenim članom se podaje lepa priložnost, da na praktičen in enen način pridejo do bogate in zanimive zbirke oglednih kart.

V to svrhu se poslužuje društvo naslednjih sredstev:

1. menjava karte s tu- in inozemskimi člani;
2. pošilja zaželjene ali zanimive karte, posebno novosti, svojim članom na pregled;
3. oddaje ogledne karte svojim članom, kar mogoče najceneje;
4. izdaja posebno glasilo, katero se vsakemu članu brezplačno doposilja;
5. prireja društvene večere z zabavo (dosedaj enkrat mesečno) za vsakega člana vstopnine proste. Udnina stane 2 gld. na leto. Kdor želi pristopiti društvu kot član, naj blagovoljno izpolni priloženi prijavitni list ter

ga z udnino 2 gld. vred pošlje društvu pod gori navedenim naslovom.

Pozdravljeni zbiralci!

Društveno vodstvo.

V Srbiji vre. — Odkar se je povrnil razkralj Milan, v Srbiji ni miru. Milan hoče vse strahovati in sedaj preganja na vso moč radikale. Njihovega vodjo Pašiča pa toži radi veleizdajstva, ker je bil baje v zvezi s Petrom Karagorjevičem proti dinastiji Obrenovićev. Srbsko časopisje pravi, da morejo Pašiča že med preiskavo vreči v jeto, iz katere se n-orda ne vrne več. Srbski narod je vsled splošnega Milanovega nasilstva razburjen in kaj lahko pride do kake vstaje.

Odlikovanje. — Ruski car je odlikoval velikega trgovca s semeni, Edvarda Mauthnerja, v Budimpešti z redom sv. Ane tretje vrste.

Trgovec Mauthner je dobil te odlikovanje vsled uspešnega prizadevanja povodom razstave carske družbe za vrtnarstvo v Petrogradu.

Henneberg-Seide

von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met. — nur echt, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig. — in den modernsten Geweben. Farben und Dessins. Au Private porte- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend.
G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hof.) Zürich.

Splošno je priznано pri železnih boleznih kot najboljšje prebavljivo in odvajalno sredstvo

Cascara Sagrada Malaga vino

iz deželne lekarne „Pri Mariji pomagaj“ P. Mr. Milan Leustek v Ljubljani. 1 vel. stekl. gld. 1.20. — Razposilja se z obratno pošto. 117, 37

Javna zahvala.

Podpisana rodbina smatra za svojo pre-prijetno dolžnost, zahvaliti se tem potom slavnemu občinstvu, katero se je mnogostevilno udeležilo pogreba v cvetu mladosti umrle hčerke

Jožefe Pignatari.

Zahvaljuje iskreno č. duhovništvo, darovateljce vencev, črnice peve, rodbine Bratinovo, Lisjakovo, Pečenkovo ter sorodnike, kakor tudi odlično rodbino Bolkovo za darožljivost in gostoljubnost ob času bolezni in sploh vse, kateri so s svojo navzočnostjo povzdignili tužno pogrebno slovesnost. Bog jim plati.

V Grničah, 28. aprila 1898.

Rodbina France Pignatari.

Trgovec Mihael Malik

v Ajdovščini

prodaja živinsko sol

kg. 6 kr.,

dalje: turšico, otrobi, moko, cement, modro galico (vitriol) itd. vse po naj-127 S. nižjih cenah. 62 P.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, posebno pa gg. popotnikom, da sem sezidal v Kobaridu ob državni cesti proti Robiču svoje poslopje za

gostilno s prenočišči,

kakor tudi s hlevi za konje in vozove. V svoji gostilni postrežem vsak čas z okusnimi jedmi in izvrstnimi pijačami. Cena za prenočišče jako ugodna.

126 2-1 S. Gabrijel Devetak
61 P. gostilničar.

Prodajaika

želi vstopiti v kako prodajalno v Gorici ali tudi v ekolci. — Zmožna je slovenskega in nemškega jezika, izurjena v trgovini z mešanin blagom. — Naslov pri upravnistvu.

Čast mi je javiti, da sem s svojim družbenikom-domačinom

otvoril tovarno sodine vode

(šifonov in pokalic)

na Goriškem št. 2. pri Vaňeku.

Nadejam se, da bude naše sl. občinstvo podpiralo započeto domačo obrtnijo in to tem raje, ker bude postrežba točna, pijača izborna po navadni ceni.

Odlčnim štovanjem

udani

Josip Hrovatin,

tovarnar.

104 10-8

Nova kotlarska delavnica

v ulici Morelli št. 17. v Gorici.

Velika zaloga kollov vseh vrst. Baker kockast v ploščah in kotli za žganje francoske sisteme.

Škopilnice proti peronospori, zagotovljene solidnosti in točnosti. Sprejemlje se vsakovrstna v kotlarsko stroko spadajoča dela, kakor tudi nikliranje sabelj, dvokoles itd., in sicer vse po takšnih cenah, da se ne boji tekmovanja. Prosi se, zapomniti si ulico in številko hiše. Za obila naročila se priporoča udani

Anton Tabaj,

kotlarski mojster.

76 26-19

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom

v Stolni ulici št. 2. v Gorici

priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v 64 Gorici in z dežele.

Prodaja kavino primeso iz tovarne

ARNOLD & GUTMANN z Dunaja.

Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in

Metoda.

Najlepše darilo!

Prešeren — Poezije,

s sliko slavnega slovenskega pesnika. Ovezanje je elegantno v usnji z zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1-05.

Jenko Simon, — Pesmi,

1. zvezek, s pesnikovo sliko in 9 družih krasno risanih slik; vezanje je elegantno v usnji in s zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1-05.

Drugi zvezek, ki bo obsegal do sedaj še ne izdane pesmi, izide v jeseni.

OTO FISCHER,

knjigotržnica v Ljubljani

Kongresni trg.

S. 7 11 — 3
P. 57 (Cl.)

Klepar Artur Makutz

Ozka ulica 1 — GORICA — Via Stretta 1.

priporoča

Škopilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se more lahko premeniti. Škopilnica je sestavljena priprosto in tako, da škropi labko na tri načine po volji lastnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žvepljanje sodov iz cinkanega železa.

Priloga za obravnavanje vina pred plesnobo in cikanjem pri točenju iz soda (kan). 81 13 8

Meh za žvepljanje grozdja raznih sistemov. P. 48 9-2

Cevi iz gume za vsakovrstne škopilnice. Sprejemlje v popraviljanje vsakovrstne druge škopilnice, kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajoča dela.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: Francoski Cognac, pristni kranjski brinjovec, domači ropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf) er drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba očna in po zmerni cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin

73 trgovec v Semeniški ulici št. 1

v hiši, kjer je „Trgovsko-obrtna zadruga“.

C. kr. krojni privileg. aparat.

Edina slov. zaloga dožnikov, solčnikov in rokavie za dame gospode in uradnike.

M. P O V E R A J

krojaški mojster in trgovec v Gorici na Travniku

v hodniku in v l. nadstropju v h. št. 22.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih oblek, perila, vseh priprav za obloke za vsaki letni čas. — Blago se prodaja tudi na meter

in sicer le v prvem nadstropju.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje raznih oblek (jake, paterine, haveloke) tudi za dame po naj-14-16 novejši modf.

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica

in

edina mehantčna

popraviljalnica

šivalnih strojev.

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi dvokolesa, puške in samokrese.

Cukerin 350 krat slajši nego sladkor, 1 komad 2 kr.

Cukerin 180 krat slajši nego sladkor, 1 komad 1½ kr.

Cukerin v malih paštilah, 1 komad 1 kr. — razposilja s povzletjem najmanj 100 S. 84 15-10 komadov P. 31 14-4

JINDŘICH VOJTĚCH, Nusle-Praha.

Preprodajalcem veliki odbitek.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel v Trstu trgovino za

komisijonalno in špedicijsko poslovanje.

Naročila in sicer mala v pošiljativah po 5 kg, po pošti in od 30 kg naprej pa po železnici, izvrševal bom točno in cenno.

Razposiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenjavo, ribe i. dr. Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s prižemanjem blaga v svoja skladišča, dajal na ista naplačila in posredoval dotično prodajo na korist lastnika.

Trgovati bom tudi z vinom na debelo. Sprejemam zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — trdk in polagan za to kavejlo.

Nadejaje se, da se me sorodniki domislijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan,

116 (cl.) v ulici S. Francesco št. 6.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih evellie za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za turkvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svoje (S. cl.) tiskarno erk na perilo. (P. cl.)

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano kot izvrsno bol ublažujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo zaščitno znamko, s „Sidrom“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je previdena s to zaščitno 4 2S-33 znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“

v PRAGI.

Za novo mirodilnico (drogherijo) v Gorici

se išče kot društvenik

izučeni mirodilničar (drogijer),

kateri ima tudi nekoliko glavnice. — Oglasila, spričevala itd., naj se dopošljejo upravnistvu „Soče“ v Gorici.